הא איתהנית א"ל מתניתין היא הי מתניתין

א"ל • לכי תשמש לי שקל סודריה כרך ליה

א"ל אם נהנית משלמת מה שנהנית אמר

רבא יכמה לא חלי ולא מרגיש גברא דמריה

םייעיה דאע"ג דלא דמי למתניתין קבלה

מיניה האי זה נהנה וזה חסר והאי זה נהנה

וזה לא חסר הוא ורמי בר חמא סתם פירות

ברשות הרבים אפקורי מפקר להו תנן

יאמקיף חבירו משלש רוחותיו וגדר את °°

הראשונה ואת השניה ואת השלישית אין

מחייבין אותו הא רביעית מחייבין אותו ש"מ

זה נהנה וזה לא חסר חייב שאני התם דאמר

ליה את גרמת לי הקיפא יתירא ת"ש א"ר

יוםי יאם עמד ניקף וגדר את הרביעית

מגלגלין עליו את הכל מעמא דגדר ניקף

הא מקיף פמור ש"מ זה נהנה וזה לא חסר

פטור שאני התם ידאמר ליה לדידי סגי לי

בנמירא בר זוזא ת"ש מיהבית והעלייה של

שנים שנפלו אמר בעל העלייה לבעל הבית

לבנות והוא אינו רוצה הרי בעל העלייה בונה

בית ויושב בה עד שיתן לו יציאותיו יציאותיו

הוא דמחייב ליה בעל הבית הא שכרו לא

ש"מ זה נהנה וזה לא חסר פמור שאני התם

דביתא לעלייה משתעבד ת"ש רבי יהודה

אומר אף זה (6) הדר בחצר חבירו שלא מדעתן צריך להעלות לו שכר ש"מ זה נהנה

וזה לא חסר חייב שאני התם משום

שחרוריתא דאשייתא שלחוה בי רבי אמי

אמר וכי מה עשה לו ומה חסרו ומה הזיקו

רבי חייא בר אבא אמר מנתיישב בדבר הדר

שלחוה קמיה דרבי חייא בר אבא אמר

יכוליה האי שלחו לי ואזלי אילו אשכחי בה

מעמא ילא שלחנא להו אתמר רב כהנא

א"ר יוחגן "אינו צריך להעלות לו שכר רבי

אבהו אמר רבי יוחנן צריך להעלות לו שכר

אמר רב פפא הא דרבי אבהו "לאו בפירוש

אתמר אלא מכללא אתמר דתנן יינמל אבן

או קורה של הקדש הרי זה לא מעל נתנה

לחבירו הוא מעל וחבירו לא מעל יבנאה

לתוך ביתו הרי זה לא מעל עד שידור תחתיה

שוה פרומה ואמר שמואל מחוהוא שהניחה על

פי ארובה ויתיב רבי אבהו קמיה דר' יוחנן

וקאמר משמיה דשמואל זאת אומרת הדר

בחצר חבירו שלא מדעתו צריך להעלות

לו שכר ושתק ליה איהו סבר מדשתיק

מודה ליה ולא היא אשגוחי לא אשגח ביה

כדרבה דאמר ירבה הקדש שלא מדעת

רש"י ד"ה כמה לא חלי,

ב) ב"ב ד:, ג) ב"מ קיו.

נע"ש], ד) [גיטין סג:], ד) [שבועות מח.], ו) [מילא

שלחניו. ז) וברכות נו.

וש"נ], **ה)** חגיגה י: ב"מ

יא. ע"ש מעילה כ. ע"ש],

ים. בב"מ לט: אי רבא], י) [בב"מ לט: אי רבא], י) ס"א עד שלא יבואו אלא

לדמי.

הגהות הב"ח

(א) גמ' ר' יהודה אומר אף זה דר כל"ל ואות ה'

גליון הש"ם

נמ' לכי תשמש. עי' מ"ל

פ"ג מהלכות עבדים הלכה

רבינו חננאל

ובתר דשמיש רב חסדא כתלמיד לרב לרמי בר חמא פשטיה ליה מיהא

דתנן אם נהנה משלמת מה שנהנה. ודחיי לה ואמריי

ולא היא. בעייו זה נהנה

וזה לא חיסר, ומתני׳ זה נהנה וזה חיסר. והא דתנן

. במעילה פ״ה נטל אבז או

במצילה פיה נטל אבן אה קורה שלהקדש, בנאה בתוך ביתו לא מעל עד

שידור תחתיה בשוה

פרוטה. ואמ׳ שמואל והוא

שהניחה על פי ארובה,

שאם רצה נוטלה. אבל אם

בנאה בתוך הבית, חייב

מיד. ודייק ר׳ אבהו מדברי

שמואל ואמר זאת אומרת

הדר בחצר חבירו שלא מדעתו צריך להעלות לו

שכר. ושמע ליה ר' יוחנז

היא, אלא דשתיק ליה

משום דלא אשגח ביה, דסבר לה כדרבה דאמ׳

שכירות הקדש שלא מדעת

לח אבג מיי׳ פ״נ

ג סמג שם טוש"ע ח"מ סי' קסד סעיף ה: ב ה מיי' פ"ג מהלכות מ"מ סי׳ שסג סעיף ו: מעילה הלכה ז ח :יע"ם בכ"מ סמג עשיו רי וע ע פכ נו טמוג עטן די. מב ז ח מייי עס הלכה ח:

נעורו (יומא כב:). המקיף חברו משלש רוחותיו. שקנה ג' שדות סביב שדה חבירו לשלשה חוריה את שלשתן ונמלא שדהו של אמלעי זה מוקף משלש כוסומיו ור״ר ד:). בחעה מחום שנהגו שלח לגדור הוא. הג"ה תמ"ש (תוס' מורנו שמואל, והוא הרשב"ם) ול"נ טעמא מידי שהכל יכולים להיכנס לסתם בהעה מהום שנהגו אמות לשם הוא דלא בעינן דליכא החק ראיה, אבל בשביל החק בהמות הבהמות (שם). הבית לבנות. החומה והתחרה תן שמקרט המפכני המקרט סעליונה של גג (שם). הרי בעל העלייה בונה בית. ממנו ויבנה עלייתו (שם). נתיישב בדבר. נעיין נה עד שתתיישנ דעתנו להשיב כהלכה (גיטיו סג:). בה, דהא דידיה הוא ועליה דהאיך לשלומי

מהלכות שכנים הלכה ג סמג עשין פג טור ש"ע ח"מ סי' קנח סעיף ו וע"ש: למ ד מי' שם פ"ד הלכה

גזילה ואבידה הלכה ט סמג עשין עג טור ש"ע

מוסף רש"י

כמה לא חלי ולא מרגיש גברא דמריה סייעיה. כמה סמוך ומובטח ואין לריך לדאג מכל רעה מי שהקב"ה מסנם לוחומיו (ב ב יו). אין מחייבין אותו. לחת כלוס, כדאמרינן דסתס מרוח רביעית, הא רביעית מחייבין אותו כדאמריגן בגמ', ואע"ג דאמריגן שלא לגדור הוא, ה"מ בין בקעה לבקעה וכותל גבוה שלא יכנסו לשדה לריך לגדור גדר שלו עשרה טפחים המונע מליכנס וה והעלייה של זה שחלקו כך ננחלת אכיהן (ב"מ קית). אמר בעל העלייה לבעל הבית התחתונה המוטלין עליי לבנות והוא יבנה החומה מו התחרה ולמעלה ותחרה לכדו עד מקרה המחמונה, ויושב בה עד שנותן לו יציאותיו. ואח"כ ילא (מעילה כ.) דכיון שנתנס לו הוליאן מיד הקדש לחולין (חגיגה י:) שקנאה חבירו במתנתו והוא ישלם להקדש (ב"מ צט:). וחבירו לא מעל. ככל שיעשה יאו וענים ייטון נשמת להקדש כדכתיב (ויקרה ה) ואשר חטא מן הקדש ישלם (חגיגה ים). בנאה לתוך ביתו הרי זה לא מעל כר', במס' חגיגה (שס)

הא איתהנית. אפילו למ״ד בפ״ק דב״ב (דף יב:) כופין אותו על למונעו מתחילה מלדור בביתו ולמ"ד התם מעלינן ליה כנכסי דבר

כבר דר ואם תאמר ההוא דתחב לו חבירו בבית הבליעה דריש אלו נערות (כתובות דף ל:) אמאי חייב האוכל זה נהנה ווה לא חסר הוא שאם היה מחזיר היתה נמאסת ואין שוה כלום וי"ל דלא דמי הואיל ונהנה מחמת החסרון שהיה מתחילה מידי דהוי אהא דתנן מתוך הרחבה משלם מה שנהנית דאלעיסה לא מחייב דהוי שן ברב"ר אלא אבואה מנונו מחייב אנו"מ

שאם מחזירו אין שוה כלום: אפקורי מפקר דהו. לא לגמרי דא"כ אפילו מה שנהנית

לא משלם אלא מתייאש מהם שקבור שיתהלהלו מחמת שרבים דורסים עליהם י עד שלא יבואו לדמי מה שנהנית: את גרמת לי הקיפא יתירא. מתוך פירוש הקונטרס משמע דמיירי בגדר שבין שדהו לשדה ניקף וקשה דהיכי חשיב ליה זה נהנה וזה אין חסר הואיל שכל אותו הגדר לא נעשה אלא להפסיק בין שדותיו לשדה ניקף ועוד דהוה ליה למימר את גרמת לי כל זה ההיקף דהקיפא יתירתה משמע שגרם ליה להרבות אלא נראה שמבחוץ סביב לד' רוחות הקיף והקיפה יתירה משום שמחמת שדה האמצעי ההיקף גדול יותר מדאי: אם עמר ניקף. בסדר המשנה ל"ג בהדיא ניקף אלא ללישנא דמפרש התם דקאי אניקף דייק הכא: מעמא דניקף הא מקיף פטור. ואפינו רבנן לא פליגי

אלא משום דא"ל את גרמת לי הקיפא יתירא וא"ת ואי זה נהנה וזה לא חסר פטור אפילו עמד ניקף נמי וי״ל שאני עמד ניקף דגלי אדעתיה דניחא ליה בהוצאה ולא דמי לדר בחצר חבירו דלא גלי אדעתיה אלא בחנם: ת"ש ר"י אומר. ואפילו רבנן לא פליגי אלא משום דביתא לעלייה משתעבד: בתבה לחבירו בו'. בפ"ק דחגיגה (דף י:) פריך מכדי מגזל גזליה מה לי הוא מה לי חבירו ומשני באבני בנין המסורות לגזבר עסקינן וא"ת מ"מ למעול דהוי מתכוין לקנות ואפילו למ"ד (ב"מ דף מא.) שליחות יד לריכה חסרון ה"מ כשאין מתכוין לקנות הכל וי"ל דאין אדם מועל אלא במתכוין להוליאו מרשות מי שהוא והכא הוא סבור שלו הוא: והוא שהניחה ע"פ ארובה. פ״ה דלא קבעה בבנין דלא הוי שינוי הלכך לא מעל עד שידור תחתיה ותימה כי קבעה נמי לא קני

דשינוי החוזר לברייתו הוא כדאמר בהגוזל קמא (לקמן נו:) האי דגול נסכא מחבריה עבדיה זוזי לא קני בשינוי מ"ט דהדר עביד להו נסכא: אשגח דהר לא אשגח ביה. ושמואל עלמו הדר ביה כדאמרינן בפרק השואל (ב"מ דף למ:):

כהדיוט מדקתני דכי דר חחתיה חייב ואט"ג דשלא מדעת הקדש עבד: בהקדש ליכא למימר שלא מדעת דדעת שכינה איכא הלכך כהדיוט מדעת דמי:

הא איסהנים. דאי לאו חלר דידי הות אוגר אחריני: לכי חשמש מדת סדום ויהבינן ליה אחד מצרא שאני הכא שהיה יכול לי. כשחשמשני שימוש אחד אומר לך: כרך ליה סודרא. קיפל לו סודר שלו: משלמת מה שנהנים. אלמא בתר הנאה אולינן: גברא מוריון משום דדמי למונע חבירו מתחילה לדור בביתו אבל הכא דמריה סייעיה. רמי בר חמא: דאע"ג דלא דמיא. ההיא בעיא

למתניתין: קיבלה. רב חסדא מיניה ולא אותביה מידי: מפקר להו. ולא חיסר מידי דהא סופן לאיבוד: משלש רוחותיו. שהיה לו לראובו שלש שדות אלל שדה שמעון משלש רוחותיו: וגדר. ראובן את הראשונה סמוך לשדה שמעון לבד מחילות חילונות שהיו לו בינו לשחר הבקעות: וחת השניה והשלישים. כזה: אין מחייבין

אומו. אין מחייבין את שמעון כלום דמאי אהני ליה הרי שדהו פתוחה מלד

רביעית: הארביעית.

הא אם היה לו לראובן ד' שדות מארבע רוחות של שמעון וגדרן מחייבין את שמעון לתת את חלקו במחילות הפנימיות שבינו לראובן: וה נהנה. שמעון: ווה לא חסר. ראובן שהרי יש לו לגדור שדהו: הקיפת יתירת. דחי לחו שדה של שמעון בין שדותיו הוי סגי ליה במחיצות חיצונות והוו כל שדותיו גדורים והלכך חסר הוא בשבילו: אם עמד ניקף וגדר את הרביעית. גלי אדעתיה דניחא ליה בהקיפו של ראובן ומגלגלים עליו את הכל לתת את חלקו בג' מחיצות פנימיות של ראובן: הא מקיף. הא אם קנה מקיף עוד שדה רביעית אצל שמעון וגדרה פטור שמעון: לדידי סגי לי בנטירא בר זווא. לא היה יכולת בידי לגדור גדר של אבנים וסגי לי בגדר הולים בר זווא להבדיל ביני ובינך: הבית והעלייה. בית של זה והעלייה שעל גבה הויא של אחר: יציאותיו. מה שהוליא על הבית. אלמא מדיהיב ליה כל יציאותיו ואינו מנכה לו שכר מה שעמד בבית אלמא זה נהנה שהיה לו לשכור אחרת וזה לא חסר דבלאו הכי לא בעי איהו למבנייה פטור הנהנה: דבים לעלייה משחעבד. שעל הבית לסבול העלייה הלכך הדין עם זה לדור בו: רבי יהודי אומר כו'. אתנא קמא פליג דבעל העלייה לריך להעלות שכר לבעל הבית: שחרוריתה דחשייתה שמשחיר לו הכתלים הלכך חסר הוא אבל בית ישן לה: שלחוה בי רבי חמי. להח בעיא דלעיל זה נהנה חה לא חסר מהו: מה חסרו. זה עמד בבית דלא היימא לאגרא: נחיישב בדבר. נעיין בה: לאו בפירוש אחמר. לאו בהדיא שמעה רבי אבהו מיניה דר׳ יוחנן: נטל אבן או קורה. מפרש במסכת מעילה [כ.] דבגובר עסקינן: לא

מעל. דמעיקרא נמי ברשותיה הוי כי השתא ולא שינוי הוא: נסנה לחבירו. הנייה חבירו דגובר יש לו רשות ליתן וזה שהוליאו לחולין מעל: בנאה. גובר בתוך ביתו לא מעל כו': והוא שהניחה ע"פ ארובה. ולא קבעה בבנין דלה הוי שינוי הלכך לה מעל עד שידור תחתיה: ואם אומרם.

כהדיום

מתנה להפירו, וחלוקמינן בנזבר שאבני קודש מסורין לו עסקינן, דבלאו הםי נמי ברשומיה הוה מנחא, הלכך לא מעל בהגבהחו (ב"מ צפי). והוא שהגיחה על פי ארובה. לפקוק הארובה וכל שנה שילה טולה ולא שנייה מידי (חביבה שלא מדעתו צריך להעלות לו שכר. אפילו באני באל קיימא לאגרא דהוה ליה זה נהנה וזה לא שפיי, הדר בחצר חבירו שלא מדעתו צריך להעלות לו שכר. אפילו באני באני באני באניה, הדר בחצר חבירו שלא מדעתו בריך להעלות לו שכר. אפילו באני באני באני באניה לא שפייה, הדר בחצר חבירו שלא מדעת מעולה להקדש (ב"מ צפי).